

תעתועי הרולקס

בשעה שהמדינה מתבלגנת עם מפלגותיה ומפלגות מפלגותיה, קול צלול בוקע מארון הקודש של ישיבת פוניבז': אנו מנהלים - לא מנוהלים!

זה אומר, שדעות נקנות בכסף, בשטר ובתעמולה. וזה מפחיד, בגלל העובדה שאפילו היכלי השן, מנהלי המדינה, מנוהלים בפועל על ידי יצרי לב האדם ותעמולתו. סודה האפל של הקליקה המשפטית הפך בשנים האחרונות לאחד הגלויים. הכל יודעים את ההטיות הפוליטיות ותפיסות העולם, בדיוק כפי שיודעים ומכירים במניפולציות של בנט. אף על פי כן, אנשים עוד מאמינים וזורמים עם מצגי השווא.

וכשהמדינה המבולגנת חגגה שבוע שעבר עצמאות, גם אפלטון ומרקס נחרדו: מיליוני חסרי בינה, שמנוהלים בפועל על ידי 15 חסרי בינה, שמנוהלים בעצמם על ידי תת-המודע של פרסומת הרולקס.

7.

את סיפור החיים כולו, מצאו בעולם המוסר בהבדל בין אדם מנהל לאדם מנוהל.

אדם מנהל, ניגש אל חייו בגישה שקולה ומתוכננת. הוא מגבש בנחת ובעומק את דעותיו, רצונותיו, ואפילו תאוריות (בסלבודקה היו אומרים שגם אם האדם ילקק את הגלידה שלו בזמנים קבועים ובמנות קצובות, יקנה בכך שמץ דרגה). אדם מנוהל, נגרר אחר חיים שהכתיבו לו אחרים, ועד יומו האחרון סבור שהם שלו.

הנה סיפור שמיוחס למרן הסבא קדישא מסלבודקה צדוק"ל:

באחד הימים נועץ מרן הסבא עם אחד מחשובי תלמידיו על נושא רגיש ואישי. כעבור תקופה נודע לו למשגיח שהתלמיד הנ"ל לא שמר את סודו. כשפגש אותו הוכיח אותו על פניו.

"לא סיפרתי בכוונת מכוון" התנצל התלמיד. "נפלט לי בהיסח הדעת".

הזדעזע מרן הסבא. "אילו היה לפחות בכוונת מכוון, היית מזיק לי באופן אישי ומקומי. אבל אדם שדברים נפלים מפי, הרי זו פרכה על האישיות כולה! מה זה אומר על החינוך שלי? וכי כך חנכתי אותך? שיהיו דברים נפלים מפין בהיסח דעת?"

8.

"בני הישיבות לא ילכו לצבא בשום פנים ואופן! ... לא באונס ולא ברצון! ... בין אם יהיה חוק ובין אם לא יהיה חוק"

ארון הקודש של ישיבת פוניבז' ספג בחייו מראות וקולות. השבוע, לקול שאגת ארי התורה שזעזעה את היכלו - הונף בגאון שבט השליטה.

מיליונים חסרי-בינה מוסיפים ללהטט בין דעות בקצב מחוגי שעון הרולקס. גם עריצים מגלומניים נכנעים בכל רגע לתת-מודע הסואן שמקיף את נצנוצי ציוציהם. תשאלו את טראמפ. תשאלו את יצחק עמית.

15 אחוזים מהאנושות נותרו מנהלים. צועדים ופועלים לאור עיקרון נחוש שרצף שלטי הענק אינו יכול להטות. חמישה עשר האחוזים אלו אנחנו, נוטרי הכרמים.

בשבוע מבולגן שבו המדינה, ראשיה, שופטיה ומפלגותיה, לוקים בעיוורון ובאובדן-דרך, מצטלל קול ברור ומחדד את המסר.

נחרצות קדושה ליהטה בגבעת הישיבה. מאחוריה זוהרת אמירה ברורה:

אנחנו מנהלים - לא מנוהלים!

”
כעבור תקופה נודע למרן המשגיח שהתלמיד לא שמר את סודו. כשפגש אותו הוכיח אותו על פניו. "לא סיפרתי בכוונת מכוון" התנצל התלמיד. "נפלט לי בהיסח הדעת". הזדעזע מרן הסבא. "אילו היה לפחות בכוונת מכוון, היית מזיק לי באופן אישי ומקומי. אבל אדם שדברים נפלים מפי, הרי זו פרכה על האישיות כולה!"

לעצמה דרך וזהות. שלא כמו במדינות אחרות - במדינת ישראל הדינמיות הזו מתזות בקצב מהיר מדי.

נפתלי בנט הוא משל-ונמשל לפרקטיקה הזו: מקים מפלגות, מפרק. מאחד, מפצל. מושך ימינה ודוחף שמאלה. מחבק ומחרף. ואת המוטציות הנלעגות הללו הוא מחדיר בקלות דרך מיתוג יוקרתי.

העובדה שהוא עתיד לעבור את אחוז החסימה, מעידה שהשיטה עובדת.

5.

זו הסיבה ששני הפילוסופים הגדולים, אפלטון ומרקס, התנגדו באופן גורף לשיטה הדמוקרטית.

שניהם שרטטו חזונות שונים בתכלית. אפלטון - שהיה מקובל גם על חכמי המוסר - ביקש להבטיח צדק וחירות באמצעות הנהגה של אנשי חכמה ורוח. מרקס, קיצוני יותר, ניסח את תורת הקומוניזם - חזון שקרם עור וגידים, והותיר אחריו נהרות של ייסורים.

באופן מפתיע, שניהם ראו את האידיאל כמשהו הכי קרוב לדיקטטורה, ואילו בדמוקרטיה ראו כאסון לעולם. מדוע?

משום שאין כל תבונה בנטילת שלטון מעריך חסרי-בינה אחד - ולהעניק אותו למיליונים חסרי בינה. קלות הראש והדעת, והשוק הדינמי של הדעות, גורם לפעמים געגועים לעריץ יציב שישליט סדר.

6.

מה כל זה אומר על האנושות? שהאדם הפך לנגרר במקום להוביל. שאימפולסיביות ותגובת האינסטינקט משתלטות על העולם; וש'מותר האדם' הולך ומאבד מגדולתו.

1.

צועד אדם בטרמינל שטוף-האורות של הית'רו. לאורך מסדרונותיו האינסופיים, שלטי ענק מחצינים את יוקרתו של דגם ה'פרפטואל', גולת-הכותרת של מותג השעונים 'רולקס'.

הוא נגרר עם מטלטליו. נסקר, נבדק, וגונוני השחור-כסוף מרצדים מול עיניו. לאחר הבידוק הוא חולף ליד ה'דיוטי פרי', ונתקל באקראי בחנות מתנות.

עיניו נמשכות מאלהין ל'פרפטואל', שעון הפלאות. עוד לפני שנגע בשעון, כבר חש בעצמותיו שהוא נוגע ביוקרה. לבסוף, כמה צפוי, הוא שולף את ארנקו ומשלם עליו סכום שעוררייתי.

לתומו הוא סבור שהוא זה שהכריע על רכישת השעון. בפועל - החלטתם של המפרסמים להציב שישה שלטי פרסום מוארים של 'רולקס' לאורך שער D, היא זו שהגניבה אל לבו את ההערצה לשעון, והם שחדרו לכיסו ושילפו משם את ארנקו.

אדם כזה, מסביר פרופ' ג'ראד זלטמן מאוניברסיטת הרווארד, לא רק שהוא מובל כשה לעדר, אלא שיש לו את הביזיון לא לדעת שהוא מובל כשה לעדר.

האדם הזה, אומר פרופ' זלטמן בעוגמה, הוא הרוב המכריע של העולם.

2.

"אנשים לא קונים היום מה שהם צריכים", מכריז פרופ' זלטמן, "אנשים קונים מה שהפרסומות קובעות שהם צריכים". שש שנות מחקר הניבו את התוצאה הבאה: 85 אחוזים מהמוצרים בבתים הם פרי פרסומות אגרסיביות. עולם הפרסום קובע לא רק את טיב החברה וסוג המוצר, אלא הוא זה שמעורר את הצורך בעצם הרכישה.

אדם מתהלך ברחוב. בדרך ליעדו הוא נתקל ב-200 פרסומות כפופות. הוא לא זקוק למצרכים המיותרים הללו, אבל הפרופגנדה הרעשנית מייצרת לו את הצורך. כך הפכו אנשים לעבדים נרצעים לדחפי פרסומות שנחשפו אליהם על כורחם.

3.

מתהלך אדם בטרמינל שטוף-המסרים של הפוליטיקה. לאורך מסדרונותיו האינסופיים שלטי ענק מחצינים בשלל גוונים את יוקרתו של 'האיחוד', גולת-הכותרת של המותג 'ימין ממלכתי'.

הוא נגרר עם דעותיו הישנות, נסקר בסקרים, נבדק בקבוצות מיקוד, וקלישאות ה'תקווה' וה'שינוי' מרצדות מול עיניו. ביום הבחירות, עיניו נמשכות מאלהין לפתק הקורץ, והוא משלשל אותו לתיבת הקלפי.

לתומו הוא סבור שהוא זה שהכריע על הבחירה. בפועל - בדיוק כמו הנוסע בהית'רו - החלטתם של קופירייטרים מבריקים לשתול מסרים בכל פרשת-דרכים, היא זו שהתגנבה אל ליבו ושילפה משם את בחירתו.

אדם כזה, לא רק שהוא מובל כשה לעדר, אלא שיש לו את הביזיון לא לדעת שהוא מובל כשה לעדר. השבוע האחרון מוכיח שוב שכלום לא השתנה.

4.

חדשים לבקרים מפציעה מפלגה חדשה ומנסה למתג